

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/57/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6713212168
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2014:6713212168.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpený: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, P. O. BOX 205, 810 00 Bratislava, proti odporkyni: J. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. R. XX, XXX XX J., občan SR, o zaplatenie pohľadávky 681,85 € s prísl., takto

rozhodol:

Odporkyňa je p o v i n n á zaplatiť navrhovateľovi sumu vo výške 349,91 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne a to:

-zo sumy 348,24 € od 12. 07. 2010 do zaplatenia,
-zo sumy 1,67 € od 12. 08. 2010 do zaplatenia,

s tým, že sa odporkyni povoľuje zaplatiť dlh v mesačných splátkach po 30,00 € mesačne, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci až do úplného zaplatenia dlhu pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

Vo zvyšnej časti sa návrh navrhovateľa z a m i e t a .

Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v bode 4/ Dodatku zo dňa 25. 05. 2010 k Zmluve o pripojení zo dňa 25. 05. 2010, podľa ktorej v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1. písm. b/ alebo v bode 2., alebo v bode 3. tohto Dodatku, alebo v čl. 3/ bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5/, bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. 1/ tohto Dodatku, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ podal na tunajšom súde dňa 22. 07. 2013 návrh, v ktorom žiadal, aby súd zaviazal odporkyňu zaplatiť mu istinu 681,85 € a úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 348,24 € od 12. 07. 2010 do zaplatenia zo sumy 1,67 € od 12. 08. 2010 do zaplatenia a nahradil mu spôsobené trovy konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že právny predchodca navrhovateľa spoločnosť T-mobile Slovensko, a. s., uzavrel s odporcom zmluvu o pripojení. Práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky v dôsledku zlúčenia prevzala spoločnosť Slovak Telecom, a. s. Na základe uvedenej zmluvy o pripojení poskytoval právny predchodca navrhovateľa odporkyni verejné elektronické komunikačné služby a odporkyňa sa zaviazala uhradiť dohodnutú cenu za poskytnuté služby. Cenu za poskytnuté služby v zmysle zmluvných dojednaní právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval faktúrami s určeným dátumom splatnosti, ktoré odporkyňa neuhradila. Zároveň si navrhovateľ voči odporkyni z titulu porušenia jej

povinností vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení, uplatnil aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 331,94 €, ktorú taktiež vyúčtoval pripojenou faktúrou. Zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a. s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom zo dňa 03. 10. 2012, došlo k postúpeniu pohľadávky v celkovej výške 681,85 € s príslušenstvom na postupníka. V súlade s predpismi občianskeho práva, navrhovateľ uplatňuje aj príslušný úrok z omeškania.

Na výzvu súdu zo dňa 04. 10. 2013 ohľadne uplatneného nároku na zmluvnú pokutu, ktorú súd posudzoval z hľadiska prijateľnosti zmluvnej podmienky, sa navrhovateľ vyjadril písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 29. 10. 2013 tak, že trvá na svojej žalobe v celom rozsahu. Navrhovateľ poukázal na to, že zmluvná pokuta dojednaná medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou spĺňa všetky náležitosti ustanovenia § 544 ods.2 Občianskeho zákonníka, bola dojednaná písomne a zároveň bol dojednaný aj spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty, preto je takto dojednaná zmluvná pokuta platná. Navrhovateľ zdôraznil, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva zákaz dojednania zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom a nárok na jej zaplatenie vzniká z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností, konkrétne v tomto prípade, z dôvodu neplatenia dohodnutej ceny za poskytnuté služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Pre prípad argumentácie súdu nevyváženosťou práv a povinností, navrhovateľ zdôraznil, že on svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy plnil riadne a včas, t. j. odporcovi požadované služby riadne v zmysle zmluvných dojednaní sprístupnil. Žalovaný však svoj záväzok doby viazanosti 24 mesiacov preukázateľne porušil. Primárnym cieľom dojednanej zmluvnej pokuty bolo donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie, plniť si svoje zmluvné povinnosti. Zmluvná pokuta plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody a takto dojednaná zmluvná pokuta chráni pred zneužívaním kúpy mobilného telefónu za akciovú cenu, resp. pred získaním zľavenej ceny volaní zo strany špekulatívnych zákazníkov, inak by navrhovateľ nemohol poskytovať benefit v podobe týchto zliav. Takto zmluvná pokuta plní prevenčnú funkciu a jej výška tak musí byť zákonite vyššia ako skutočná hodnota výhody, ktorú zákazník získava. Podľa názoru navrhovateľa sa postavenie žalovaného ako spotrebiteľa dojednaním zmluvnej pokuty nijako nezhoršilo, pretože nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty by navrhovateľovi nevznikol, ak by si odporca plnil svoje povinnosti, ku ktorým sa zmluvne zaviazal riadne a včas. Okrem toho odporcovi nič nebráni zakúpiť si koncové zariadenie v jeho plnej hodnote bez záväzku doby viazanosti zmluvou o pripojení. Odporca však dal prednosť akciovej cene mobilného telefónu, ktorej výška bola dôvodom vzniku zmluvného záväzku odporcu prijímať a využívať služby od právneho predchodcu navrhovateľa v dohodnutej výške minimálne po dobu 24 mesiacov, a ktorý záväzok odporca preukázateľne porušil. Navrhovateľ napokon poukázal na závery vyjadrené v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obdo 4/99 ako aj na viaceré české judikáty a napokon aj na zásadné rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co 231/2012, ktorým bolo prekonané posudzovanie zmluvných pokút v spotrebiteľských zmluvách ako neprijateľných podmienok bez náležitého posudzovania všetkých súvisiacich okolností a osobitosti konkrétneho prípadu a so závermi vyjadrenými v predmetnom rozhodnutí sa navrhovateľ v plnej miere stotožnil. Preto zotrval na svojom nároku v celom rozsahu.

Písomným podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 20. 10. 2014 doplnil navrhovateľ k dojednaniam o zmluvnej pokute, že toto dojednanie možno považovať za dojednanie individuálne a preto ani prípadná aplikácia § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy. Zmluvné strany k dojednaniu o zmluvnej pokute dospeli na základe vzájomnej predzmluvnej komunikácie, kedy boli zohľadnené potreby a preferencie odporkyne. Ak by odporkyňa chcela, mohla uzavrieť zmluvu aj bez dojednania pokuty a teda mohla ovplyvniť obsah vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke. Každý spotrebiteľ má možnosť voľby neprijatť dojednanie o zmluvnej pokute a viazanosti a uzavrieť zmluvu bez viazanosti. Právny predchodca žalobcu mal a stále má v ponuke viaceré variantov služieb a dojednaní zmluvy o pripojení. V prípade odporkyne len vyhovel jej žiadosti o uzavretie zmluvy o pripojení s cenovými výhodami, čomu zodpovedá záväzok v podobe 24 mesačnej dohodnutej doby viazanosti užívať určené služby zabezpečený zmluvnou pokutou. Preto toto dojednanie o zmluvnej pokute je možné považovať za individuálne. Odporkyňa využívala služby od právneho predchodcu navrhovateľa od 25. 05. 2010 a porušila záväzok doby viazanosti na 24 mesiacov, nakoľko sa dostala do omeškania so zaplatením faktúr v mesiaci júl 2010 za služby poskytnuté v období od 25. 05. 2010 do 21. 06. 2010. Keďže služby neuhradila, došlo k vypojeniu SIM karty účastníka. Nezaplatenie ani len minimálnej fakturovanej ceny za poskytnuté služby pri záväzku doby viazanosti malo za následok vznik povinnosti odporkyne, zaplatiť navrhovateľovi dojednanú zmluvnú pokutu, ktorú v takomto prípade nie je možné označiť za neprimeranú pri náležitom a riadnom posúdení všetkých okolností, ktoré viedli právneho predchodcu

žalobcu k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty. Navrhovateľ ďalej vyslovil otázku či je vôbec možné označiť dojednanú zmluvnú pokutu za dojednanie v rozpore s právnymi predpismi, ak dodávateľovi konaním nezodpovedného a ľahkovážneho spotrebiteľa, ktorý si svoj zmluvný záväzok nesplnil vôbec, celkom evidentne vznikla škoda a či je vôbec na mieste ochrana takéhoto správania spotrebiteľa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 21. 10. 2014 a to bez prítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu v súlade s ustanovením § 101 ods.2 O. s. p. Právny zástupca navrhovateľa bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný, svoju neprítomnosť ospravedlnil a zároveň navrhol z dôvodu hospodárnosti, aby súd rozhodol vo veci bez účasti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu.

Odporkyňa na pojednávaní potvrdila, že uzavrela zmluvu o pripojení s navrhovateľom. V tom čase bola v nepriaznivej finančnej situácii, jej manžel zomrel a zostala bývať v podnájme s tromi deťmi. Chcela si pomôcť, preto šla do T-mobilu, že by potrebovala mobilný telefón. Nepýtali sa jej, čo robí, ona sa len spýtala, či jej poskytnú mobilný telefón, povedali, že áno, tak ho zobrala. Je pravdou, že tento mobilný telefón používala a neskôr ho dala do záložne. SIM karta jej zostala, tú už potom nepoužívala. Následne bola opakovane v spoločnosti T-mobil a žiadala o splátkový kalendár, kde jej bolo navrhnuté splácanie po 47,00 €, čo je pre ňu priveľa. Za súčasnej situácie je schopná splácať maximálne 20,00 € mesačne. Toho času býva v podnájme s tromi maloletými deťmi, kde uhrádza podnájmom a elektriku 200,00 € mesačne. Doposiaľ bola na rodičovskej dovolenke do júla 2014 a poberala rodičovský príspevok 220,00 € mesačne a prídavky na deti. Toho času pobera sociálne dávky po 80,00 € mesačne, o čom predložila súdu doklad rozhodnutia ÚPSVaR Zvolen. Ďalej pobera náhradné výživné. Otec dvoch maloletých detí zomrel, otec posledného syna odišiel do Čiech, výživné neplatí, nie sú spolu v kontakte.

Na základe Zmluvy o pripojení (čl. 4) zo dňa 25. 05. 2010 mal súd za preukázané, že došlo k uzavretiu zmluvy medzi spoločnosťou T-mobile Slovensko, a. s. Bratislava a odporkyňou, predmetom ktorého bolo poskytovanie telekomunikačných služieb v programe PODĽA SEBA 1 a bolo jej priradené telefónne číslo XXXX XXX XXX. Odporkyni bola poskytnutá SIM karta, ktorá bola aktivovaná dňom 25. 05. 2010. Zúčtovacie obdobie bolo stanovené od 22. dňa v mesiaci vrátane, do 21. dňa v mesiaci vrátane. Ďalej boli dojednané aktivované služby. V rámci zmluvy odporkyňa vyhlásila, že sa oboznámila so Všeobecnými podmienkami poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, s osobitnými podmienkami služieb, ak ich podnik vydal pre služby, ktoré požadovala aktivovať a Cenníkom služieb ako neoddeliteľné súčasť zmluvy. Zároveň sa ich zaviazala dodržiavať a svojím podpisom potvrdila prevzatie Všeobecných podmienok, Osobitných podmienok, Cenníka a SIM karty. Zároveň sa zaviazala riadne a včas plniť všetky povinnosti vyplývajúce zo Zmluvy, Dodatkov k zmluve, Všeobecných podmienok a Osobitných podmienok, najmä riadne a včas platiť cenu za aktiváciu a poskytovanie služieb. Podľa Dodatku k zmluve z 20. 05. 2010 bola podľa bodu 1 písm. a/, predmetom dodatku aktivácia programu služieb uvedeného v tabuľke č. 1 a to program PODĽA SEBA 1 s tým, že účastník je povinný zaplatiť aktivačný poplatok za aktiváciu SIM karty. V písm. b/ sa odporkyňa zaviazala riadne a včas platiť cenu služieb podniku podľa zvoleného programu a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so Zmluvou o pripojení, Všeobecnými podmienkami, platným Cenníkom a týmto Dodatkom, ako aj záväzok zaplatiť administratívny poplatok v súlade s Cenníkom za vykonanie administratívnych alebo technických zmien v systémoch podniku v súvislosti s uzavretím tohto Dodatku, ktorý bude vyúčtovaný v prvej faktúre za služby vystavenej podnikom a doručenej odporkyni po podpise dodatku. Pod písm. c/ sa podnik (rozumieť T-mobile Slovensko, a. s.) zaviazal zabezpečiť odporkyni predaj zľavneného mobilného telefónu, špecifikovaný v uvedenej tabuľke, t. j. typu LGBL20. V bode 2 sa odporkyňa zaviazala, že po dobu viazanosti uvedenú v tabuľke t. j. 24 mesiacov, nepožiada o vypojenie SIM karty z prevádzky, a že sa nedopustí takého konania a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by podniku vzniklo právo zrušiť Zmluvu o pripojení odstúpením od nej alebo právo vypovedať Zmluvu o pripojení z dôvodu porušenia povinnosti zo strany účastníka. Pod bodom 4 bolo dojednané, že v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode 1 písm. b/ alebo v bode 2, alebo v bode 3 Dodatku, alebo v čl. 3, bod 3.6 Všeobecných podmienok, alebo v čl. 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok, v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku, je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke tohto Dodatku, t. j. vo výške 331,94 €. Podľa bodu 5 bol tento Dodatok uzavretý na dobu určitú, t. j. na dobu viazanosti, ktorá sa okrem iného na základe využitia práva podniku prerušíť alebo obmedziť účastníkovi poskytovanie služieb, automaticky predĺži o obdobie zodpovedajúce skutočnému trvaniu prerušenia alebo obmedzenia poskytovania služieb podniku.

Faktúrou zo dňa 22. 06. 2010 (čl. 7) boli odporkyni vyúčtované poskytované služby za obdobie od 22. 05. do 21. 06. 2010 v celkovej sume 348,24 €, splatná dňa 11. 07. 2010.

Faktúrou zo dňa 22. 07. 2010 (čl. 9) bol odporkyni vyúčtovaný mesačný poplatok za obdobie od 22. 06. do 21. 07. 2010 vo výške 1,67 €. Konkrétne za obdobie 22. až 26. 06. 2010. Zároveň bola vo faktúre odporkyňa upozornená na to, že od 01. 07. 2010 sa spoločnosť T-mobile Slovensko, a. s. zlúčila so spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., ktorá sa stala jej právnym nástupcom a odo dňa zlúčenia poskytuje služby pevnej i mobilnej siete pod značkami T.COM a T-MOBILE. Spoločnosť Slovak Telekom, a. s. zároveň prevzala spracúvanie údajov.

Faktúrou zo dňa 22. 04. 2011 (čl. 11) bola odporkyni vyúčtovaná zmluvná pokuta vo výške 331,94 €, splatná 09. 05. 2011.

Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 02. 10. 2012 (čl. 10 až 16) prevzal navrhovateľ pohľadávku spoločnosti Slovak Telekom, a. s. voči odporkyni vrátane ich príslušenstva.

Podľa predložených Všeobecných zmluvných podmienok (čl. 43 až 47) a to článku 2, bod 2.1, práva a povinnosti spoločnosti T-mobile a účastníka sa budú riadiť zákonom, Zmluvou (vrátane jej zmien a dodatkov), Všeobecnými podmienkami, platným Cenníkom, Osobitnými podmienkami špecifických služieb vydaných spoločnosťou T-mobile, ako aj pokynmi spoločnosti T-mobile, s ktorými bol účastník oboznámený. Podľa bodu 2.2, Všeobecné podmienky a platný Cenník prevezme účastník pri uzavretí zmluvy. Podľa bodu 5.2, okrem iných povinností je účastník povinný najmä podľa písm. b/ uhrádzať cenu za využívanie služieb a v súlade so Zmluvou a platným Cenníkom. Podľa čl. 7, bod 7.1, ceny služieb sú dohodnuté v súlade s platnými právnymi predpismi a sú uvedené a účtované podľa platného Cenníka. Podľa čl. 7, bod 2, zúčtovacím obdobím účastníka je jeden kalendárny mesiac. Podľa čl. 7, bod 3, cenu služieb vyúčtuje spoločnosť T-mobile účastníkovi faktúrou. Podľa čl. 7, bod 4, účastník je povinný uhrádzať svoje záväzky vyplývajúce zo zmluvného vzťahu riadne a včas. Za včasnú úhradu sa považuje úhrada pripísaná na účet spoločnosti T-mobile najneskôr v deň splatnosti faktúry.

Podľa čl. 12, bod 3, v prípade, ak bola medzi spoločnosťou T-mobile a účastníkom dohodnutá pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zo zmluvy zmluvná pokuta, zaplacením akejkoľvek zmluvnej pokuty nezaniká právo dotknutej zmluvnej strane na náhradu škody v plnom rozsahu, ktorá jej vznikla porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje daná zmluvná povinnosť. Podľa čl. 14, bod 2, písm. b/ je spoločnosť T-mobile oprávnená dočasne prerušiť alebo obmedziť poskytovanie služieb účastníkovi bez predošlého upozornenia z dôvodu nezaplatenia splatnej ceny za služby do jedného dňa od jej splatnosti a to až do jej zaplatenia, alebo do zániku zmluvy. Podľa čl. 15, bod 1, pokiaľ boli splnené podmienky uvedené vo Všeobecných podmienkach, Zmluva je uzavretá jej podpisom obidvoma zmluvnými stranami a uzatvára sa na dobu neurčitú, ak sa zmluvné strany nedohodli, že sa vcelku alebo v časti predmetu plnenia uzatvára na dobu určitú. Účastník a spoločnosť T-mobile sa môžu písomne dohodnúť, že aj keď bola zmluva uzavretá na dobu neurčitú, jednotlivé služby alebo program služieb budú zo strany spoločnosti T-mobile poskytované počas doby určitej. Účastník berie na vedomie a súhlasí s tým, že v prípade, ak je zmluva uzavretá na dobu určitú (a to aj len v rozsahu týkajúcom sa jednotlivých služieb alebo programu služieb) a dôjde k prerušeniu alebo obmedzeniu poskytovania služieb (alebo programu služieb) spoločnosti T-mobile, na základe žiadosti účastníka, alebo na základe využitia práva spoločnosti T-mobile prerušiť alebo obmedziť účastníkovi poskytovanie služieb, vyplývajúceho z príslušných právnych predpisov alebo týchto Všeobecných podmienok, alebo Osobitných podmienok, doba trvania zmluvy, resp. doba poskytovania dohodnutých jednotlivých služieb alebo programu služieb sa automaticky predĺži o obdobie zodpovedajúce skutočnému trvaniu prerušeniu, alebo obmedzenia poskytovania služieb spoločnosti T-mobile. Podľa čl. 19, bod 7, tieto Všeobecné podmienky nadobudli platnosť a účinnosť 01. 02. 2009.

Žalovaný zmluvný vzťah súd posudzoval na základe ustanovenia § 78 ods.9 Zákona č. 351/2011 Z. z., podľa ktorého Zmluvy o pripojení podľa doterajších predpisov sú zmluvami o poskytovaní verejných služieb podľa tohto zákona. Súd preto na právny vzťah medzi účastníkmi konania aplikoval ustanovenia Zákona č. 351/2011 Z. z.

Podľa § 44 ods.1 Zákona č. 351/2011 Z. z., zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Podľa § 43 ods.1 písm. a/ Zákona č. 351/2011 Z. z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods.12 písm. b/ Zákona č. 351/2011 Z. z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 586/2008 Z. z. účinný od 01. 01. 2009, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úroková sadzba Európskej centrálnej banky od 03. 05. 2009 do 12. 04. 2011 bola vo výške 1 %.

Na základe citovaných zákonných ustanovení súd posudzoval prvú časť nároku navrhovateľa týkajúcu sa nezaplatených poskytnutých služieb telekomunikačnej siete. Po preskúmaní jednotlivých faktúr, ako aj na základe vyjadrenia odporkyne, ktorá potvrdila, že využila služby navrhovateľa a za tieto následne nezaplatila, súd zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi cenu poskytnutých služieb v celkovej výške 349,91 €. Keďže odporkyňa je v omeškaní s plnením peňažného dlhu, patrí navrhovateľovi aj vyčíslený úrok z omeškania vo výške 9 % ročne, ktorý je v súlade s predpismi občianskeho práva. Vzhľadom na vyjadrenia odporkyne, ktorá sa stará o tri maloleté deti, je bez zamestnania, jej jediným príjmom sú t. času sociálne dávky, súd vyhovel požiadavke odporkyne zaplatiť dlh v mesačných splátkach, ktoré súd určil po 30,00 € mesačne tak, že odporkyňa je povinná ich zaplatiť vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci a to od 20-teho dňa mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu. Pokiaľ takto určenú čo len jednu splátku odporkyňa neuhradí, celý dlh sa stane zročným a navrhovateľ ho môže vymáhať naraz (§ 160 ods.1 O. s. p.).

V ďalšej časti sa súd zaoberal nárokom navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, ktorá bola vyúčtovaná právny predchodcom navrhovateľa v súlade so zmluvným dojednaním v Dodatku uzavretého k Zmluve o pripojení. Keďže je nepochybné, že v tomto prípade sa jedná o zmluvu tzv. spotrebiteľskú, súd preskúmaval uvedené zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty s prihliadnutím na ochranu práv spotrebiteľa. Pri posudzovaní dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty v prejednávanej veci ako neprimeranej zmluvnej podmienky, súd hneď na začiatku pripomína, že posudzovanie predmetnej zmluvnej podmienky v obdobnom znení je predmetom nespočetného množstva súdnych konaní na základe návrhov navrhovateľa, ktoré sú prejednávané súdmi Slovenskej republiky. Navrhovateľ bol súdom upozornený na možnosť posudzovania zmluvnej podmienky z hľadiska jej prijateľnosti v rámci spotrebiteľskej zmluvy. Navrhovateľ sa podrobne vyjadril k otázke posudzovania prijateľnosti zmluvnej podmienky a to dohody o zmluvnej pokute, ktorá je súčasťou Dodatku zmluvy o pripojení. Poukázal pri tom na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co 31/2012 zo dňa 19. 03. 2013 a vyslovil názor, že sa jedná o prelomové rozhodnutie, ktoré od doposiaľ súčasného trendu rozhodovania v obdobných veciach sa odkláňa a naopak, priznáva práve navrhovateľovi právo na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty s tým, že toto dojednanie nemožno vyhodnotiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd sa oboznámil s predmetným rozhodnutím a vyberá z neho nasledovné odôvodnenie:

Zo žiadnych z ustanovení Občianskeho zákonníka, ale ani z ustanovení Zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007. Z. z., či Zákona o spotrebiteľských úveroch č.258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom.

Zmluvná pokuta je peňažitá čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty.

V tejto súvislosti odvolací súd sa nestotožňuje s právnym názorom vysloveným napr. v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 33/2012 zo dňa 16.4.2012, v ktorom bol skôr uvedený názor vyslovený.

Odvolací súd je toho názoru, že pokiaľ má byť sankciou preskúmanou podľa uvedeného ustanovenia zmluvná pokuta, neobmedzuje sa súd len na preskúmanie toho, či jej výška zodpovedá uhradzovanej - reparačnej funkcii, ale aj funkcii sankčnej. Vyplýva to aj z formulácie tohto ustanovenia, ktoré sa vzťahuje aj na zaplatenie „neprimerane vysokých súm ako sankcie“. Zmluvnú pokutu možno považovať za primerane vysokú sankciu, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečovanej sumy (uhradzovacia funkcia), ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (sankčná funkcia). Znamená to, že súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy.

Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) Občianskeho zákonníka musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo.

V tejto súvislosti je treba poukázať aj na čl. 4 ods. 1 Smernice Rady (ES) 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

V podstate rovnaký obsah má ust. § 53 ods. 10 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010. Podľa neho pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa nemá prihliadať len na samotný text zmluvy a všeobecných obchodných podmienok dodávateľa, ale aj na širšie súvislosti, ktoré charakterizujú samotné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy a na obsah ostatných podmienok zmluvy.

Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná.

Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečovanej sumy (napr. kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške

zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (napr. úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený), nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5 Občianskeho zákonníka v teraz platnom znení. Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty nie je možné neprihliadať k trhovej cene telefónu, notebooku a koncovému zariadeniu k internetu, a teda k majetkovému prospechu, ktorý získal žalovaný tým, že kúpil tieto zariadenia len za symbolickú akciovú cenu. Žalovaný mal možnosť si zakúpiť tieto zariadenia u žalobcu za ich predajnú cenu bez akejkoľvek viazanosti, avšak dal prednosť uzavretiu zmluvy o pripojení spojenej s kúpnu zmluvou uvedeného zariadenia za akciové ceny, ktorých výška bola dôvodom vzniku zmluvného záväzku žalovaného prijímať služby od žalobcu minimálne vo výške dohodnutej v zmluve počas obdobia 24, pres. 36 mesiacov. Tým, že žalovaný nezaplatil ani minimálnu časť z fakturovanej ceny za služby, ba ani akciové ceny zakúpených prístrojov, porušil svoju zmluvnú povinnosť, čo podľa zmlúv o pripojení a ich dodatkov má za dôsledok vznik povinnosti žalovaného zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu.

Na základe prípadného dovolania je žiadúce, aby dovolací súd dal odpoveď na otázku, či:

Je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, písomná dohoda o zmluvnej pokute tvoriaca súčasť spotrebiteľskej zmluvy o pripojení a jej dodatku obsahujúceho kúpnu zmluvu o predaji konkrétneho technologického zariadenia spotrebiteľovi za symbolickú akciovú cenu za splnenia podmienky neporušenia zmluvy o pripojení počas dohodnutej doby viazanosti, ak výška dohodnutej zmluvnej pokuty (príp. súčtu dohodnutých zmluvných pokút) nepriemerane nepresahuje výšku súčtu obvyklej, neakciovej predajnej ceny uvedeného technologického zariadenia a úhrnej sumy ceny služby, ktorú by spotrebiteľ zaplatil za celé dohodnuté obdobie viazanosti (pri dohodnutí minimálnej mesačnej ceny služby)?

Ako vyplýva z rozsudkov tunajšieho súdu sp. zn.16Co/33/2012 zo dňa 16.4.2012, ale i 2Co/137/2013 zo dňa 29.6.2011, považovali súdy za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) Občianskeho zákonníka a preto neplatnú podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, dohodu o zmluvnej pokute, ktorá zaväzovala žalovaného spotrebiteľa k jej zaplateniu „počas celej doby viazanosti“, a to aj v prípade, ak si spotrebiteľ plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované dodávateľom a riadne platil ich úhradu až do doby „krátko pred uplynutím doby viazanosti“, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady, mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty podľa uvedených rozhodnutí nerozlišuje medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. Podľa tohoto názoru musí byť platné dojednanie zmluvnej pokuty také, že toto musí byť primeranou sankciou, zohľadňujúcou čiastočné plnenie zo služby zo zmluvy o pripojení, ku ktorémukoľvek dátumu počas doby viazanosti, ku ktorému spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť, čo podľa zmluvy je dôvodom pre vznik práva na zmluvnú pokutu.

Tento názor pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty neposudzuje skutočnú predajnú cenu technického zariadenia, ktoré spotrebiteľ kúpil za symbolickú akciovú cenu naviazanú na dobu viazanosti, počas ktorej sa spotrebiteľ zaviazal platiť za dodávané služby cenu najmenej v dohodnutej výške. Obe tieto položky predstavujú minimálnu výšku ujmy, ktorú dodávateľ pri uzatváraní zmluvy zabezpečil zmluvnou pokutou. Pokiaľ výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprekračuje nepriemerane súčet peňažného vyjadrenia oboch týchto položiek, podľa stavu existujúceho ku dňu uzavretia uvedených zmlúv, nie je daný dôvod pre záver o nepriemeranosti a preto neplatnosti dojednaní o zmluvnej pokute.

Preto sa má primeranosť zmluvnej pokuty v sporoch s takýmto predmetom posudzovať porovnaním s výškou potencionálnej ujmy vyčíslenej ku dňu uzavretia zmluvy a nie podľa ujmy reálne existujúcej ku dňu vzniku práva na zmluvnú pokutu.

Uvedené rozhodnutie však konajúci súd vyhodnotil ako skôr ojedinelý právny názor senátu Krajského súdu v Prešove. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu ako i iných súdov na rôznych stupňoch je ustálená rozhodovacia prax v súlade s právnym názorom vysloveným ešte v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 113/2010 z 30. 08. 2010 (okrem iných), z ktorého súd uvádza:

Odvolací súd konštatuje, že kauzy operátorov predstavujú významný podiel z nápadu vecí na súde, a to napriek tomu, že operátori majú značnú výhodu na trhu, a to možnosť vypnúť službu neplatičovi a keď je v registri problémových prijímateľov, tak pri dojednaní novej služby môže operátor využiť informácie z registra.

Pri takýchto výhodách a súčasne vysokom počte sporov preto vzniká zákonite otázka právnej čistoty vzťahov medzi operátormi a telekomunikačnými spotrebiteľmi. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 citovanej smernice „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Odvolací súd z vlastnej činnosti môže konštatovať, že kauzy operátorov sa vyznačujú viacerými podobnými znakmi. Vysoký počet súdnych sporov operátorov so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnejšej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu operátorov, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry súdneho dvora, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offo zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 *Oceano*, C-473/0 *Cofidis*, uznesenie C-76/10 *POHOTOVOŠŤ/Korčovská* a iné).

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že ak sa nevylúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové zmluvy dojednávané vo viacerých prípadoch.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj po preskúmaní konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že na predmetnú prejednávajúcu vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a z hľadiska dôvodnosti žaloby o zmluvné pokuty je pre rozhodnutie veci významné (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd postupom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vyjadrili s tým, že zároveň poučil žalobcu o tom, že odvolací súd mieni podrobiť súdnej kontrole jednotlivé zmluvné podmienky. Umožnil mu, aby sa vyjadril a obhájil zmluvné podmienky v tom zmysle, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného k 1. 2. 2008 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, *Oceano Grupo Editorial a Salvat Editores*, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 *Mostaza Claro*, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 *POHOTOVOŠŤ/Korčovská*).

So vstupom do Európskej únie prijala Slovenská republika záväzky náležite transportovať do smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj naplňovať ciele týchto smerníc. V oblasti ochrany spotrebiteľa, a teda aj finančného spotrebiteľa Európska únia prijala viaceré smernice (napr. vid' príloha smernice EP a Rady z 23. 4. 2009 č. 2009/22 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov o súdnych príkazoch).

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13“) si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdny dvor v rozsudku Oceáno Grupo Editorial SAC 240/98 až C 344/98 konštatuje, že nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky, a preto súdy v štátoch, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú aj bez návrhu prihliadať na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky, obstojí ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro, bod 37, Asturcom bod 51).

Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života (pozri uznesenie súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 POHOTOVOSTĚ/Korčovská, bod 50).

K tvrdeniu žalobcu ohľadom dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá bola podľa jeho tvrdenia dohodnutá ako sankcia za porušenie zmluvnej povinnosti a ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaný si bude plniť povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, odvolací súd poznamenáva.

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, takže zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti (...ak poruší niektorú z povinností...).

Slovné spojenie uvádzané v dodatkoch k zmluvám o pripojení, teda pod citovaným bodom 2.3 „ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalobca uplatňuje od žalovaného sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty. Uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstojí v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Pretože podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru odvolacieho súdu poškodzujú spotrebiteľa.

Odvolací súd poznamenáva, že v záujme naplnenia jedného zo základných práv v Európskej únii „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej

únie), je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprimerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Problémová zmluvná pokuta podľa názoru odvolacieho súdu nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorý im svoje služby poskytuje, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu tak, ako bol definovaný Ústavným súdom ČR v Náleze zo dňa 15. 6. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

K ďalšej odvolacej námietke, že žalobcom poskytnuté benefity mali byť kompenzované predpokladaným ekonomickým výnosom, ktorý by navrhovateľ dosiahol pri riadnom plnení povinnosti zo strany odporcu počas celej dohodnutej doby viazanosti a v takom prípade by sa dosiahol hospodársky účel uzavretia zmluvy, pričom žalovanému boli poskytnuté všetky výhody za predpokladu viazanosti 24 mesiacov, čím sa mala kompenzovať strata žalobcu na nižšej cene telefónu a hovorov odvolací súd poznamenáva.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

Súd uvádza, že v súlade s týmto právnym posúdením sú desiatky a stovky súdnych rozhodnutí uverejnených na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR v kolónke súdnych rozhodnutí - neprijateľné zmluvné podmienky. Z posledného obdobia uvádza tunajší súd napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co 171/2014 zo dňa 15. 10. 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 512/2013 zo dňa 30. 07. 2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 326/2013 zo dňa 30. 07. 2014. Konajúci súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym vyhodnotením dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty, aj v tomto konkrétnom prípade, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu neplatnej. Súdu sa žiada dodať, že v súlade s ustanovením § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka, je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a to ako právny nástupca pôvodného dodávateľa služby. Napriek uvedenému zákazu výslovne vyplývajúcejmu z ustanovení Občianskeho zákonníka, navrhovateľ opakovane sa svojimi návrhmi dožaduje okrem iného priznania zmluvnej pokuty v obdobných sporoch a práve z tohto dôvodu mu nemôže byť priznaná ochrana tak, ako sa domáha v tomto konaní.

Pokiaľ sa domáhal zodpovedania otázky či je možné označiť dojednanie zmluvnej pokuty za dojednanie v rozpore s právnymi predpismi, ak konaním nezodpovedného a ľahkovážneho spotrebiteľa, ktorý svoj zmluvný záväzok nesplní vôbec, celkom evidentne dodávateľovi vznikne škoda, je na mieste, aby si navrhovateľ položil aj otázku, či je potrebná súdna ochrana dodávateľovi, ktorý nezodpovedným a ľahkovážnym spôsobom vstupuje do právneho vzťahu so spotrebiteľom takým spôsobom, že bez akéhokoľvek overenia finančnej spôsobilosti spotrebiteľa ako svojho zmluvného partnera, uzavrie s ním kúpnu zmluvu na odpredaj mobilného telefónu alebo telekomunikačného zariadenia za symbolickú cenu a zaviaže ho na odoberanie služieb s mesačnými paušálmi, pričom nijakým spôsobom nezisťuje, či druhá strana záväzkového vzťahu bude schopná plniť tento záväzok a teda aj jeho očakávania zisku z predmetného záväzkového vzťahu. Konanie dodávateľa v Zmluvách o pripojení, kedy poskytuje odberateľom služieb benefit vo forme mobilného telefónu alebo telekomunikačného zariadenia za zľavnenú cenu, nemožno považovať za „dobročinnosť“ dodávateľa, ale naopak, jedná sa o ciele konanie za účelom získania klienta v rámci hospodárskej súťaže, kde na trhu v oblasti telekomunikácií pôsobí viacero poskytovateľov telekomunikačných služieb. Tým dodávateľ vstupuje do podnikateľského rizika, že jeho podnikateľský zámer nemusí vyjsť, t. j., že uvedené benefity mu budú vynahradené zo zisku získaného vyúčtovaním a zaplatením poskytovaných služieb počas doby viazanosti jednotlivými klientmi. Je pravdou, že do týchto záväzkových vzťahov môžu vstupovať niektorí spotrebiteľia zo špekulatívnych dôvodov, avšak navrhovateľ nijako nepreukázal, že by dodávateľ služby aspoň minimálnymi opatreniami znížil riziko vstupu do zmluvného vzťahu so špekulatívnym klientom. Nemôže sa dodávateľ služby chrániť len tým spôsobom, že pre prípad porušenia záväzkového vzťahu

určí neprimeranú sankciu za porušenie zmluvnej povinnosti s odôvodnením, že má táto odrádzať špekulatívnych klientov od uzatvárania takýchto zmlúv. Naopak, je skôr príznačné, že práve na takýchto klientov - spotrebiteľov, uvedená zmluvná pokuta nemá takmer žiaden dopad. Naopak výrazným spôsobom zasahuje do práv spotrebiteľov, ktorí vstúpili do zmluvného vzťahu s dobrým úmyslom, avšak v priebehu zmluvného vzťahu sa dostali do situácie, kedy z objektívnych dôvodov si nemohli plniť svoje zmluvné povinnosti. Rovnako je z činnosti súdu známe, že ani v takýchto prípadoch dodávateľ nijako neodlišuje postavenie spotrebiteľa a potom jeho argument, že takáto zmluvná pokuta ho má chrániť pred nezodpovednými a ľahkovážnymi spotrebiteľmi, stráca opodstatnenie.

Súd preto uzatvára, že zmluvné dojednanie, predmetom ktorého bola žalovaná zmluvná pokuta tak, ako je uvedené v Dodatku k zmluve o pripojení, v súlade s doposiaľ prevažujúcou právnou argumentáciou tak, ako je uvedená v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 113/2010, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto je toto dojednanie neplatné. Z neplatného zmluvného dojednania potom nemožno priznať navrhovateľovi nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 331,94 € s príslušenstvom a preto súd v tejto časti návrh navrhovateľa zamietol.

O trovách konania rozhodoval súd podľa § 142 ods.2 O. s. p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože navrhovateľ bol úspešný so svojim navrhovateľom zhruba vo výške jednej polovice žalovaného nároku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 3 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
  - 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
  - 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
  - 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
  - 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
  - 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom
  - 7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát
  - 8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).